

FABRIKA W20

Zpravodaj Wolkrova Prostějova

Barvy všechny

To napětí, když člověk ráno (rozuměj kolem půl dvanácté dopolední) stoupá po schodech do prvního patra DUHY a nervózně nahlíží, jestli už na stolicích leží nové číslo zpravodaje...! Ne, že by snad mě, řadovou redaktorku, mohlo zajímat, o čem se v něm píše – chraň bůh – nad jeho obsahem jsme seděli do pěti do rána. Hlavou mi běží jiná otázka... Jakou bude mít asi dneska barvu? V noci se mi zdálo, že bude bledě modrý, tak schválně... Výběr barvy zpravodaje má totiž v rukou kdosi z olomoucké tiskárny – jakási anonymní vyšší entita, kterou jsme sice nikdy neviděli, ale výsledky její práce jsou barevné a jsou všude kolem, a tak v ni věříme.

V barvách je síla, jak včera dokázala *Synesthetická hra analogií*, a přitom objektivně vzato barvy vůbec neexistují. Jde jen o subjektivní vjem, který vzniká na sítnici našeho oka poté, co na něj dopadnou paprsky světla odražené z určitého předmětu. Barvy, které vidíme, tím pádem dost možná vyjadřují náš názor, pohled na svět. A tak jsem si včera udělala soukromou anketu: „Jakou barvu má pro vás letošní Wolkrův Prostějov?“ Recitátoři se pozoruhodně shodují – letošní Wolkráč je pro ně tmavě modrý, tyrkysový, vínově červený a fialový... Samé tmavší, přemýšlivé a nevzrušené barvy – možná za to může plakát, možná počasí a možná je to prostě jenom náhodou sdílený pocit. Jediným dvěma respondentům připadá letošní festival oranžový, a to šéfredaktoru Honzovi a grafiku Martinovi – to jsou devianti už od plenek. Já se připojuji k většině – můj Prostějov má letos barvu zralých třešní. Jsou tmavé, ale sladké...

Oktarínová tmavě modrá fialová, světle i tmavě

Redakce žlutooranžová, béžová (jako)

Citát pro dnešní den

„Vůbec nechápu, jak to ten slon mohl zvládnout.“

Blondatá recitátorka

Co se proslýchá

Na poslední chvíli

Tam, kde šplouná

Tam, kde šplouná je autentickým zprostředkovaním poezie Tomáše Přídala. Na scéně se přitom pracuje třeba s kuchyňským nožem nebo elektrickým vaříčem. Inscenace umožňuje to, co je při četbě sbírky nemožné, exponuje motivy naráz a současně. Divák tak může doslova zažít básnický svět Tomáše Přídala.

Edward a slečny

Byl jeden dědček za dvěmi

Inscenace vychází ze známých limericků Edwarda Leara. Soubor je rozehrává s použitím listu papíru jako jednotícího prvku. V Learových verších nehledá ani tak skryté významy jako spíš záminku pro intelektuální provokaci plnou humoru, která je určena především pro přátele.

WARNING: Vzhledem k tomu, že soubor údajně inscenaci výrazně předělal, je možné, že dnes uvidíme úplně jiné představení...

CENA JANA ROUBALA MÁ VELKOU CENU

Jan Roubal byl... a už jen toto sloveso *být* v minulém čase, obtížně píše se, bolestně zadírá se do útroh. Takto psát nemohu a nechci. Stop!

Tak znovu: Jan Roubal, významný divadelník na poli praxe i teorie. Pedagogický guru v nejlepším slova smyslu tu s námi stále přítomný je, byť jsme se s ním v mrazivém počasí loučili na prostějovském hřbitově letos 28. ledna. Všechna slova jsou neobratně bědná, když chceme zachytit vtip, energii a esprit tohoto nevšedního člověka. Uměl zacílit přesně. Netěkal a neměnil se v drobné trendy a módní prchavosti. Znal kontext, tradici i souvislosti.

Je spojen se zrodem HaDivadla i slavnou érou prostějovského dramatařáku. Řada jeho věhlasných inscenací jako hejno exotických ptáků stále prolétá paměti: *Písně vrbového proutku*, *Tracyho tygr*, *Orte//*, *Pěna dní*... S Wolkrovým Prostějovem bytostně spojen byl, ne coby pouhý porotce, ale jako člověk, který v tomhle městě žil a proudil jako okysličená krev jeho ulicemi. A právě odtud byl dlouhý čas co pedagog rozkročený mezi divadelní vědou v Brně i Olomouci. Stejně tak mnozí studenti JAMU pamatují jeho dechberoucí přednášky a semináře. Honza byl člověk intelektu i vtipu, klidné a silné záře. Člověk analýzy i syntézy. Muž, kterému nebylo obtížné uvěřit a na něj spolehnout se. Proč o všem tom nyní klopýtavě píšu? Vydržte, už jen malý kousek zbývá k poslání.

Když už bohužel není možné setkání s Janem Roubalem v těchto pozemských souřadnicích, kéž zůstane s námi, ukotven ve tradici, která se letošním ročníkem WP právě rodit počala – novou **Cenou Jana Roubala**, která si každý rok k jednomu z divadel nalezne svou cestu – **divadlo poezie je scénický ekvivalent básnického textu**. Stojí za to tato Honzova slova si připomenout a zopakovat. Jménem muže, který dokázal mnohé stvořit a inspirovat!

Radovan Lipus

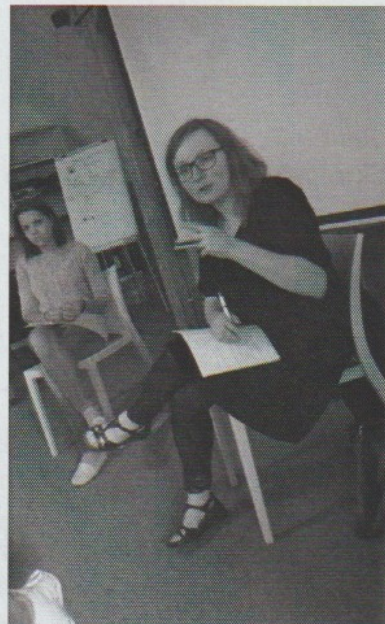

Seminář Storytelling

„Vždyť je to jen slovo“

Snad byla to náhoda, snad řízení osudu. Seminář Barbory Schneiderové Storytelling (neboli vyprávění) se totiž dostal až ke svému konci a já tedy mohl být svědkem finálních produktů celopřehlídkové snahy seminaristů. Ale začneme od začátku.

Na počátku všeho bylo slovo. Pak věta. A nakonec krátký příběh o postavě stojící v šeru skýtající velký prostor pro fantazii. Barbora poskytla svým svěřencům možnost vytvořit si svou vlastní postavu. Přesně tak, jak si ji v šeru na ulici představovali. Pak se začaly přidávat další detaily. Od vizáže postupovali seminaristé k obecnějším skutečnostem. Zvolili si jméno, rodinu, minulost. Pak bylo třeba vymyslet zranění (fyzické, nebo psychické) a jednu oblíbenou věc oné postavy. Z takových střípků a faktů začali postupně skládat kousek po kousku dramatický příběh své postavy.

Jak jsem již zmínil, přišel jsem do rozdělaného. Seminaristé byli rozdělení do tří skupin po dvou a vyprávěli si navzájem předem připravené příběhy, na kterých pracovali od samého počátku. Zásadou bylo dodržení dramatického oblouku. Jeden z dvojice vypráví příběh a druhý jej pantomimou ilustruje. Někdy se stalo, že „ilustrátor“ nechal strhnout a převzal otěže příběhu který nezná, a vypravěč jej pak musil znovu korigovat zpět do kolejí.

Při druhém cvičení už si měl každý vyzkoušet, jaké je to pracovat před rozličným druhem publika. První třetinu textu měl být posluchač neskutečně nadšený, na všechno se ptát o všechno se zajímat. Ve druhé třetině se většina posluchačů začala věnovat vlasům, mobilů, nebo dokonce úplně odešla a chudák vypravěč by mohl duši vypustit, jen aby je zaujal. V závěru se stal divák sám sebou a sledoval konec příběhu vyjádřený pantomimicky.

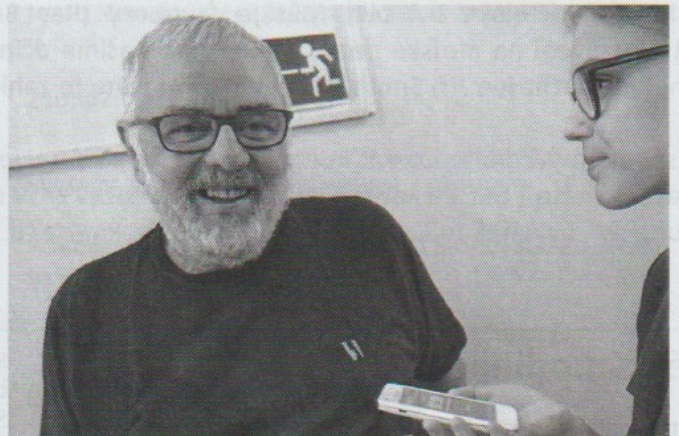
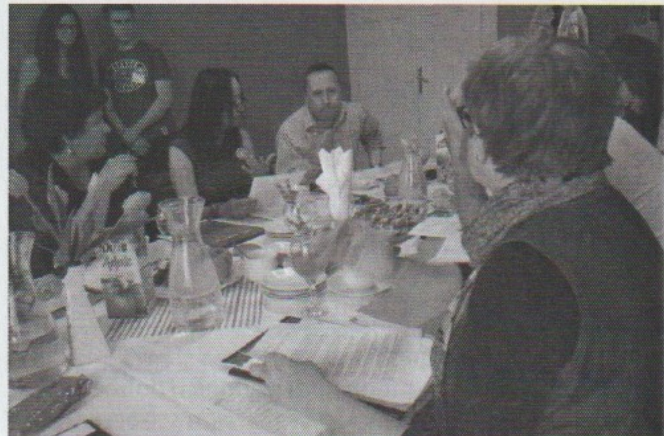
1. fáze nabudí. Autor si začne domýšlet různé perličky, srší nápady.
2. fáze je velice nepříjemná. Vlastně pro obě strany. Dokonce sám posluchač to někdy nevydrží a snad ze zdvořilosti přikývne (i když by neměl), čímž dodá svému protějšku alespoň kouska ztraceného sebevědomí.
3. díky třetí fázi si uvědomují, kolik zbytečných a výplňkových slov jejich vyprávění obsahovalo. Kde jsou podstatné pasáže a které se zase dají vypustit.

Dále se každý pokusil své asi sedmiminutové vyprávění vměstnat do tří minut, pak minuty a půl a nakonec do třiceti vteřin. To vedlo k naprostého oproštění se od jakýchkoli citově zabarvených výrazů a slyšeli jsme dokonalé torzo každého příběhu.

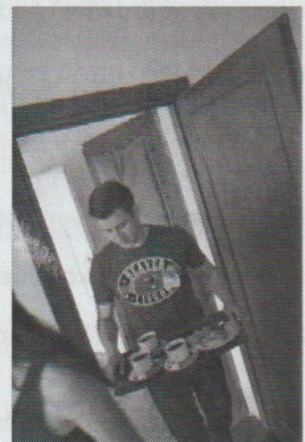
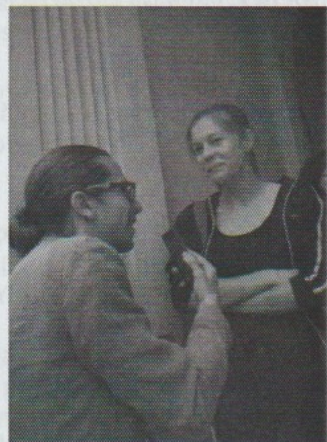
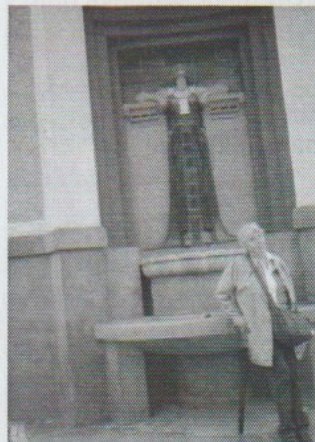
Hřebem celého čtyřdenního snažení byla prezentace příběhu ve finální formě. Byl jsem unešen. Je pravda, že se velice často pracovalo s kýčem (Bára pohotově poznamenala „říkejme tomu archetyp“), ale ve výsledku příběhy fungovaly. Byly dramatické. Téměř každá postava trpěla depresí, či přišla o dítě, nebo někoho blízkého. Vypravěči dokázali pracovat s napětím, imaginací, vykreslením atmosféry a tempem.

Vyprávění je základní lidská dovednost. Zvládnout toto umění znamená návrat ke kořenům a malá skupinka lidí v Prostějově udělala první (a úspěšný) krok. Je to sice jen slovo, ale má nezměrnou sílu.

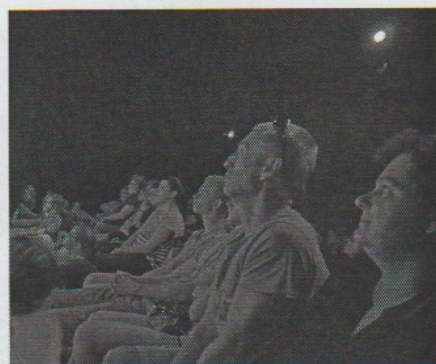
-vím-

Aleš se zlobí.

Janderleho sloup o recitátorech

Poezie je

Recitátoři 1. kategorie se ke slovu dostali v pátek. Po několika festivalových dnech už dostatečně aklimatizovaní a sebevědomí. Gábina jim popřála, aby si dopoledne užili, a zároveň je požádala, aby byli při rozbořech hodní na porotce. Moc dobrý nápad! Však jich bylo 28. Holky tradičně v převaze – v poměru 16 : 12.

Nejvíc mě pobavila **Karla Tomanová** z Prostějova. Text mého milovaného Daniila Charmse (Brrrm Brrrm Brrrm!) přednesla s bravurou, citem pro absurdnost situací, ve vražedném tempu, vtipně. Snad jen s tou krávou si dostatečně neporozuměla. Však není všem dnům konec. Ono to ještě přijde.

O humorné texty vůbec nebyla nouze, ne všechny ale vyvolávaly smích. Dařilo se hlavně **Ondřeji Kvěchovi** (C. D. Payne/Tamara Váňová: Mladík v odboji). Pointoval jako o život a nechal nás nahlédnout do života své rozvrácené rodiny. Smíchem byla doprovázena také interpretace textu Woodyho Allena Kdyby byli impresionisté dentisty (v překladu Michaela Žantovského). Výběr dopisů mohl být lepší, **Zdeňka Mauerová** byla nicméně okouzující a stála na straně dívky Claire, která měla dokonalý chrup, a přece na tom byla s ústní hygienou poněkud bledě.

Ke slyšení byly ale i vážné texty. **Alžběta Johánková** nám připomněla, jak trestuhodně se někteří Češi chovali po válce k židům, kteří se vraceli domů (Josef Škvorecký: Rebekka). Její hrdinka z povídkového souboru Sedmiramenný svícen tak trochu tušila, že od paní Růžičkové žádné rodinné šperky zpátky nedostane, a tak vymyslela svoji malou sladkou pomstu. **Adéla Pondělíčková** nás seznámila s učitelem latiny a řečtiny, který nebyl žádný hrdina, a přece se v červnu 1942 odvážil před svými septimány souhlasit s atentátem na říšského protektora (Jan Drda: Vyšší princip).

Asi nejpoetičtější byl text **Matěje Šumbery** (Ray Bradbury/Jarmila Emmerová: Klidný podvečer). Matěj nás zavedl na mořské pobřeží, kde před našima očima do písku kreslil své obrazy staříček Pablo Picasso. Směl je spatřit jen Jiří Smith, ale tak trochu jsme je zahlédli i my. Ale jen na okamžik - než je spláchno moře.

O spodním prádle tentokrát kupodivu nebyla řeč ani v jednom z textů. Třeba na ni dojde, až se ráno pustí do práce recitátoři ze třetí kategorie. Hned první název zní v tomto ohledu slibně: „Tinder: flirtujte, randěte, seznamte se“. I v pátek tu každopádně poezie byla. Poezie tu zkrátka je.

Jan Anderle

Těžká hodina

Pátek patřil recitátorům první kategorie, kterých bylo skutečně mnoho, takže porota měla opravdu co dělat. A to jsme málem měli o porotce méně, když Gábina Sittová nechtěla věřit Janovi Andrlému, že také patří do poroty. Jan Andrle naštěstí své porotcovské křeslo uhájil, a tak už nic nebránilo plynulému chodu recitačního dopoledne. A co říkájí naši interpreti?

Daniel Blecha (Franz Kafka: Dopis otci)

Opírá se text o nějakou tvou osobní zkušenost?

Rozhodně ne, s otcem takovýhle problémy nemám.

Co bys vypíchl jako největší klad textu, jako důvod, proč ho říkáš?

Protože... On měl takovej problém s otcem, že nebyl

-6-

schopnej s ním ani mluvit, ani mu říct, co si myslí. Řekl bych, že to je problém mnoha lidí i v dnešní době. Spousta lidí má problémy s rodiči a nejsou schopni s nimi komunikovat.

Alžběta Johánková (Josef Škvorecký: Rebeka)

Jaká je Rebeka?

Podle mě je životem unavená. Když se vrátila z koncentráku, tak už nikoho doma neměla, neměla se o koho opřít.

Zajímáš se nějak víc o téma druhé světové války?

Jo. Já mám hodně ráda knížky se židovskou tematikou. Prostě mě to baví.

Co bys vzkázala Rebece?

Že to je sice těžký, ale že to nesmí vzdát.

Anna Vitvarová (Petr Nikl: Poletená pohádka je, když nějaká písmenka zabloudí)

Jak bys svůj text charakterizovala?

No... hrozný dráma.

Kdy ti ten text poprvé padnul do oka?

Na dramaťáku se ke mně dostala knížka *Lingvistické pohádky* od Pera Nikla a tam jsem pročítala různý jeho šílenosti a tahle mě zaujala nejvíc.

Nacházíš v tom textu i nějaké téma, sdělení, nebo je to pro tebe pouze o hravosti a radosti z těch nesmyslů?

No rozhodně! Ono to je hrozně důležitý! Já prostě nechápu, jak to ten slon mohl zvládnout, to je fakt něco.

Takže je ti slona vlastně líto.

Nevím, jestli přímo líto, je to prostě takový mamlas... Líto ne, já myslím, že si to užil.

Vít Staša (Petr Olmer: Čekání)

Mohl bys nám trochu přiblížit autora?

O autorovi toho moc nevím. Četl jsem od něj asi čtyři povídky, který jsem našel na internetu. Když jsem si hledal text, tak jsem do vyhledávače napsal: krátké povídky k recitaci. A našel jsem tuhle stránku, kde byly jeho povídky a tahle se mi zalíbila.

Čím tě nejvíc zaujala?

Hrozně se mi líbí, jak je suchá, jak je kratičká. Posлуhač pořád čeká, co se tam stane a ono se tam vlastně nic nestane. Ten člověk tam sedí devatenáct hodin a za tu dobu prakticky nic neudělá.

Byl bys schopný takhle dlouho čekat?

Určitě ne. Mě dělá problém čekat i čtvrt hodiny.

Karla Tomanová (Daniil Charms: Brrrm Brrrm Brrrm!)

Která z postav ti je nejsympatičtější?

Všechny jsou sympatický. My jsme si určili, že jsem taková jejich kámoška, která se na to všechno dívá a vypráví to. Nejprve mě to moc nebaví, ale potom jsem z toho nadšená, takže se mi vlastně líbí všechny postavy, jak si hrajou na dopravní prostředky.

Kdybys tam byla s nimi, co bys byla za dopravní prostředek?

Asi taky nějaký autíčko.

Tvá interpretace byla vcelku svérázná. Napadlo tě to hned, že to budeš říkat takhle, nebo to mělo nějaký větší vývoj?

Vyvíjelo se to. Já jsem si našla ten text a nejprve jsme si z toho dělali srandu, že je to úplně šílený, ale pak jsme si řekli, že by mohlo být zajímavý zkusit to nějak udělat a přišlo nám jako nejlepší to prostě přehnat, udělat

výraznější.

Hugo Hron (Milorad Pavič: Pásek)

O čem ten text pro tebe je?

O tom, jak nebezpečné může být snít, zasnít se. Mám pocit, že se dokážu docela dobře sžít s hlavní postavou, protože se mi to stává docela často, že mám takovéhle denní snění.

Takže to je o snění?

Vlastně ano. Ten člověk si vlastně vysní do svého auta lidi, ale nakonec zjistí, že jsou hmotní. Oni už tam předtím byli, on na ně akorát zapomněl. Ale uvědomí si to až hrozně pozdě, když už s tím nemůže nic udělat.

Stává se ti to taky, že si kolem sebe vysníš lidi, kteří tam vlastně nejsou, a tvoříš jejich příběhy?

To úplně ne. Spíš jenom tak, že se přes den zasním a najednou nejsem tam, kde bych měl být a když na mě jiní lidé mluví, tak mi chvíli trvá, než se proberu zpátky.

Šimon Úradník (Jan Neruda: Kde jsem se to octnul)

Jaký máš vztah k dětem?

Velice dobrý. Ten text, to je taková skoro role.

Jak ses dostal k Nerudovi? Přece jen už to není úplně moderní autor.

V dramaťáku jsme měli několik textů a mezi nimi byl i tento Neruda, který mě zaujal, takže jsem si ho nakonec vybral.

Zaujal? Čím konkrétně?

Hlavně koncem, kde je obrat toho člověka, kdy získává kladný vztah k jednomu určitému dítěti.

Kdyby ses mohl Nerudy zeptat na jednu otázku, která se týká textu...

...jestli taky tak neměl rád děti jako tato postava.

Jan Blažek (John Lennon: Randolfův večírek)

Jak jsi k tomu textu přišel?

Tak, donesl mi ho můj úžasný učitel František Oplatek, to je ten s téma svalama.

Můžeš nám ještě nějak popsat svého učitele?

Má takovej šibalskej úsměv, docela se mračí, což je hrozně sexy.

Kterému z randolfových kamarádů se nejvíc podobá?

Určitě Harolbovi.

František Oplatek: Ale toho zabil... ne toho nezabili... TEN ho zabil...

Co se vyřešilo?

Na rozborovém semináři I. kategorie

Rozborový seminář I. kategorie

Organizátoři nám redaktorům poněkud vypálili rybník, když zvolili nový způsob organizace rozborového semináře I. kategorie. Lektoři si mezi sebe rozdělili všechny recitátory, každý dle svých osobních preferencí, a vznikly tak menší skupiny, rozprostřené po přednáškovém sále i mimo něj. Je to způsob fungující např. na Dětské scéně, s tím rozdílem, že tam dětští recitátoři procházejí kruhy dle vlastního výběru s množností fluktuace. Redaktoři jsou sice nešťastní, že není v jejich silách zaznamenat každého recitátora zvlášť, nutno ovšem uznat, že systém je zřejmě pro recitátory výhodný. Redaktor se tedy podřizuje (redaktor je tu pro recitátora, ne naopak) a spíše než na aspekty spojené s výkonem jednotlivých recitátorů se zaměřuje na způsob vedení rozboru ze strany lektorů. Nechtěli bychom, aby tato snaha o reportáž sklouzla k rozboru výkonů porotců, spíš nám jde o popsání principů.

Nejprve se ve velkém plénu slova ujal Aleš Vrzák a udělal reklamu na ValMez. Mezitím se do sálu začali po jednom trousit porotci a každý zaujal strategickou pozici na jednom místě sálu. Poté už Aleš Vrzák začal rozřazovat recitátory k jednotlivým porotcům. Porotci si recitátory vybírali dle vlastních preferencí, Jiřina Lhotská se například světila, že svým zaměřením inklinuje spíše k výstupům, v nichž cítí nějaký divadelní potenciál.

Ať už to bylo většinou a komorností nebo i výměnou lektorů, jednotlivé debaty se povětšinou nesly v mnohem přátelštějším duchu. Jistě to bylo i úsporou času, najednou se získal dostatek prostoru ptát se na věci související s výkonem – cesta k textu, práce na něm a recitátor byl více aktivním účastníkem rozboru, než by tomu bylo ve velkém plénu. Jiřinu Lhotskou například zajímala „anamnéza“ recitátora. V jejím podání byl rozbor mnohem spíše výukou. Ne ale ve smyslu výkladu pravd obsažených v učebnicích, ale ve snaze zobecnit poznatky dosažené v povídání tím způsobem, aby byly pro každého posluchače obohacující. Zároveň se tak může podařit, pojmenovat kořen problému i odosobnit probíraný obsah. Při hodnocení většinou začíná pozitivy, z nich potom vychází a problematizuje je.

Kroužek Jana Anderleho sdílel s kroužkem Jiřiny Lhotské atmosféru porozumění a trpělivosti. Po dobu své přítomnosti jsem měl dojem, že panoval relativně vglný systém v probírání jednotlivých recitátorů, každý

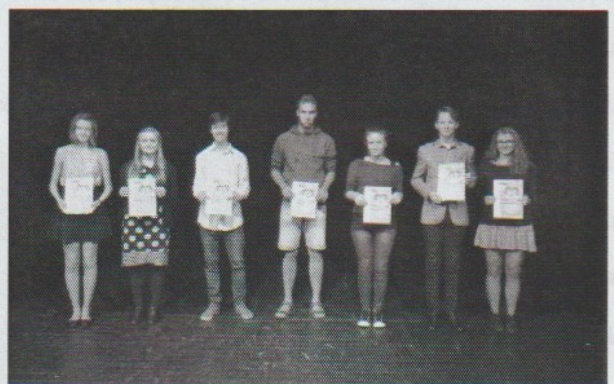
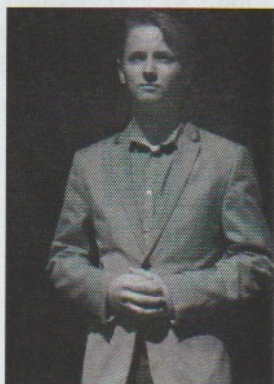
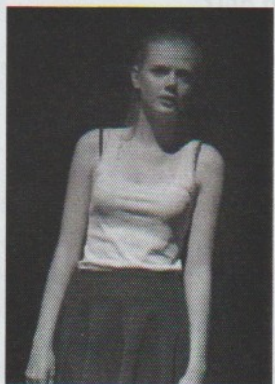
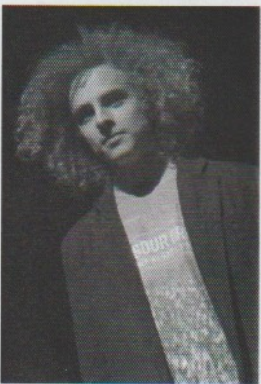
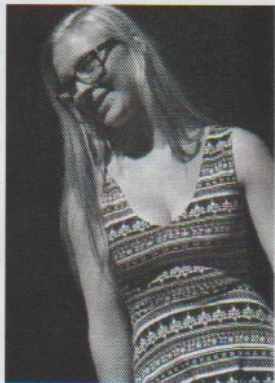
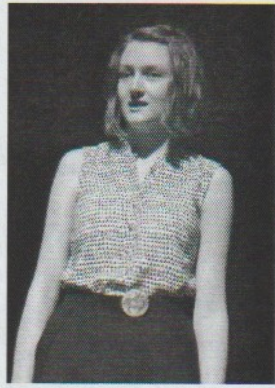
také mluvil o svých zkušenostech s recitací, sedělo se okolo malého stolu a skupinka byla ze všech nejméně početná. Když jsem přišel, apeloval zrovna na integritu představy recitátora, na důležitost jeho vnitřního výkladu, nezávisle na tom jestli je pro okolí „správný.“

V kontrastu s předešlými dvěma přístupy je přístup Aleše Vrzáka (i když možná jen zdánlivě). Ještě ve společném plénu se vyjádřil větou: „Moc vám děkujeme, máme vás rádi – a teď kritika vašich výkonů.“ Jeho vedení diskuze bylo mnohem energičtější – nechodí okolo recitátora po špičkách, nebojí se být osobní. Což je přístup, který z něj může dělat „zlého policajta“, když se přidržíme terminologie potutelného redaktora. Každopádně problematičtější řečeno, Aleš Vrzák je porotce, který svým hodnocením dokáže velice trefně a konstruktivně provokovat. Jeho skupina asi nejvíce evokovala workshop, kde jsou všichni zapojeni do problematiky vystoupení jednoho recitátora.

Velice citlivým, místy až nenápadným způsobem pracovala se svými „svěřenci“ Kateřina Petříková. Recitátoři dostali široký prostor k nastínění své interpretace textu, k popsání tvůrčího procesu, zabrousilo se i do vod širších recitátorských zkušeností. Tu a tam poposunula Katka diskusi jiným směrem, v zásadě ji ale nechala plynout volně pouze na interakci názorů jednotlivých recitátorů. Při svých poznámkách byla velice konkrétní, vycházela přímo z textu, nicméně veškerá doporučení lektorů nabídla spíše jako možné řešení, pozvánku k uvažování, než jako nutný krok.

V kroužku Emy Zámečnickové bylo veselo – Ema ze zásady začíná své komentáře trochou chvály, recitátoři se tak dozví, že „patří k těm lepším“ nebo že „jsou krásní.“ Následně Ema konstituuje reakci na celkový dojem z recitátora vystoupení. Na rozdíl od jiných lektorů pomíjí detaily, necituje pasáže z textů, aby upozornila na konkrétní nedostatky, ale snaží se složit celkový obraz, který v divákovi (i v porotci!) přednes zanechal. Aby se vyhnula zbytečnému mentorství, předvádí většinu svých připomínek naživo, což – zdá se – recitátoři v jejím kroužku vděčně přijímají. Ukazuje například, jakým způsobem by recitátor neměl „kropit“ (mechanicky projíždět pohledem publikum zleva doprava a zpět), jak nemá „kňourat“ (přednášet vážné texty s přehnaně zalknutým tónem) a doplňuje svůj komentář o množství veselých historek z natáčení.

-jam- -jita-

Synestetická hra analogií

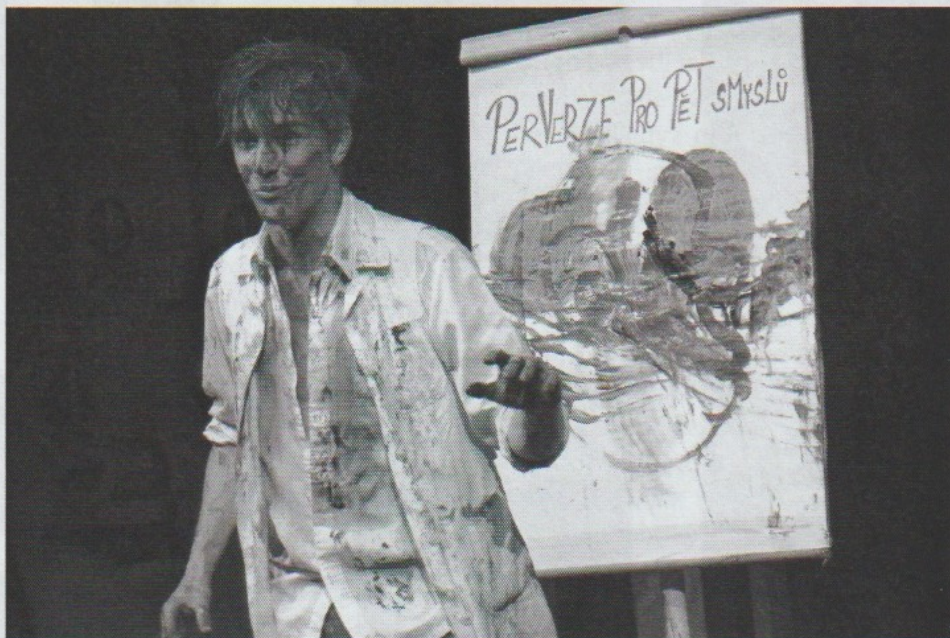
Rozhovor s Vojtou Palmem

Proč název *Synestetická hra analogií*?

To v textu, ze kterého jsem vycházel, používá přímo Švankmajer.

Jak došlo k tomu, že představení hraješ sám (tedy skoro), bez souboru?

My jsme s tím začali pracovat jako s přednesem, ale postupně to pro nás bylo málo, takže jsme začali přidávat hereckou akci a nakonec vzniklo tohle. Takže to byl vlastně monolog, který přešel do představení.

Tu košili si po každém představení pereš, nebo máš pokaždé novou?

No... mám doma asi tři. Košili vždycky donesu domů, aby mi máti přišla knoflíky, to je asi nejdůležitější. Vyprat se to právě úplně nedá, takže buď hraju s tou špinavou, nebo se bere nová.

Inspiroval ses i jinými zpracováními různých Švankmajerových děl?

V podstatě jsme jenom věděli, že to je takový destruktivní, špinavý divadlo a z toho jsme vycházeli, ale jinak jsem se vyloženě neinspiroval ničím.

Jak jsi přicházel na všechny symboly a rekvizity, které jsi používal?

Většinou to bylo metodou pokus omyl. Něco se řeklo, zkusilo se, to a tak se postupně tvořilo představení.

Jak dlouho už na inscenaci pracuješ?

Od začátku tohoto školního roku.

Co tvoje představení a surrealismus? Snažil ses záměrně vytvářet v duchu surrealismu, nebo je takovéto nahlížení na tvé představení chybné?

Já jsem ten text našel ve sbírce surrealistů, surrealistických textů, takže to bylo v tomto směru zamýšlené.

A ten závěr? Příchod nové postavy?

Mělo by to symbolizovat a odkazovat na to, že Švankmajer byl ve své době zakazován.

Takže se vlastně jedná o zasazení představení do historického kontextu?

Jo.

Je ještě něco, o co by ses s námi chtěl podělit?

Nevím... Ta barva jde špatně dolů.

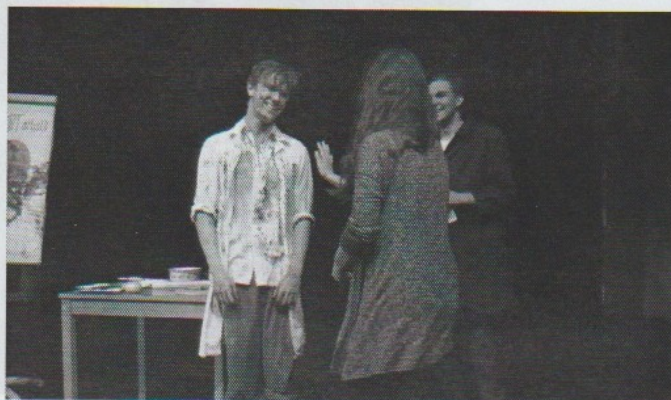
toho se snažím porozumět a upřesnit. Po dobu své přítomnosti jsem měl pocit, že panovník mladě vyhledá v nevědomí jedincůvých řeči slova, každý

-ušák-

HOP – HOP Ostrov: Synestetická hra analogií

Soubor HOP-HOP z Ostrova vedle Dostojevského Krokodýla přivezl i krátký (skoro)monodramatický útvar, který je na rozdíl od dramatizace Dostojevského povídky pokusem o ztvárnění nedramatického, poetického textu. Uznání zasluhuje prvotní odvaha při výběru textů i tématu, stejně jako zřejmé nasazení hlavního (a takřka jediného) protagonisty Vojtěcha Palma. Jeho „zvýtvarněná“ přednáška na podtitulové téma Perverze pro pět smyslů nepostrádala vervu a přinejmenším část publika dokázala pobavit. Použité texty Jana Švankmajera (i v závěru k nim připojený manifest Karla Teigehe) však nejsou jen nahodilou sbírkou bizarnosti a vtípu, ale překvapí zvláště jemnou prací s rozvíjením vnitřních asociací. U divadelního ztvárnění takové předlohy bych rád očekával konkrétnější a přesnější dávkování jevištních prostředků a hospodaření s jevištní energií. To vše by vedlo k výraznějšímu domýšlení obrazů v rámci surrealistické **logiky**. K této logice patří zaujetí vnitřními tématy násobené vedle rafinované hravosti i vyostřeným, krajně osobním vnímáním umění. Díky méně pečlivé (málo radikální či příliš opatrné?) práci se znaky dochází k jejich předčasnému opotřebení, nedostatečnému rozvinutí a obecné nivelizaci. Představení pro mě nabídl slibné momenty například v okamžicích, kdy jsem si mohl připustit, že se vedle malování na papír barvy otiskují i do protagonistova zevnějšku. Na více (často však i kompozičně spíše nevýhodných – totiž gradačně nepřipravených) místech si představení pohrávalo s možností spáchání **tvůrčího činu**, ke kterému však nebylo dostatečně ostře a razantně přikročeno a celek tak nepřesáhl rámec přednášky člověka, jehož šílenství nám bylo pobaveně okomentováno předtím, než mu bylo umožněno se patřičně rozvinout. Možnosti hry se smysly, s vnitřním hmatem i s otázkami vedoucími k hranicím smyslového vnímání byly načrtnuty jen letmo. A hlubinných témat surrealismu, vztahu snu, sexu a smrti se představení prakticky nedotklo – spíše zůstalo jen pobaveným, a přece příliš cudným komentářem na okraji, před prahem hlubšího výkladu.

Vojtěch Bárta

-jam-

Struska není jen odpadní produkt mnoha termických a spalovacích procesů. Struskou se v rámci našeho zpravodaje rozumí i specifický krátký literární útvar. Jedná se o takovou odpadní báseň, kterou redaktoři po každém představení smetou na hromádku, aby ji mohli rozpatlat uvnitř festivalového plátku. Vychází se z teorie, že každé divadelní představení funguje jako prudká exotermická reakce, do které divák vstupuje jako katalyzátor. Po každém představení tým výzkumných pracovníků mapuje nánosy, které se usadily na divácích – s diktafonem v ruce z nich dostává jejich okamžité asociace. Redaktoři tyto vedlejší produkty představení pak už jen nahrubo uspořádají a předloží čtenářské obci.

Synestetická hra analogií

Čvachtat, patlat, malovat

špinit, tím ohromovat

kreativně šokovat

expandovat

...

Průjmovité?

CHLUPATÉ?!?

vařím barevné pind'oury v lahodném šílenství! CHA

KREATIVNÍ sex

NÁPADITÝ sex

NEPOCHOPITELNÝ SEX

švankmajerovský manifest

Racek

Povídání se souborem Třetí věk Louny o představení Racek

Jak dlouho funguje váš soubor?

Renata Vordová: 8 let. A tohle je čtvrtá inscenace.

Proč jste si vybraly právě Racka?

- Víceméně to byl nápad Renaty (pozn. aut.: vedoucí souboru).

- Nejdřív jsme se dohodly na tématu, které budeme chtít sdělovat, a Renata nám potom donesla právě tuhle knížku, abychom si ji přečetly a popřemýšlely o tom, co pro nás znamená její téma. Povídaly jsme si o tom. A přišlo nám, že je to velice složité téma...

- ...které nezvládneme. Tedy tak nám to přišlo alespoň ze

začátku. Renata nás ale přesvědčila. Takže jsme to téma přijaly a navíc to bylo něco úplně jiného, než jsme dělaly předtím. Bylo to vlastně něco, co od nás nikdo nečekal.

- Dřív jsme hrály jen autorké divadlo a my chtěly vyzkoušet něco nového. Renata přišla s nabídkou několika variant a tahle se nám zdála nejzajímavější.

- Když jsme si probíraly ten text, každá z nás si tam hledala něco svého. Nějakou důležitou myšlenku, kterou v tom textu vidíme. A bylo na tom perfektní, že každá z nás to cítila jinak.

- V něčem jsme se shodovaly a v něčem zase ne.

Na čem jste se nemohly shodnout?

Renata: My jsme to nevybíraly z knížky, ale z úpravy textu pro rozhlas. I tak to bylo ale 14 stránek a bylo třeba z toho vyjmout jen to nejdůležitější. Šlo o to, která věta je tam nejdůležitější, kterou chceme v textu ponechat.

- Která je nejnevynutitelnější!

- Navíc svoboda a vymykání se davu je pořád aktuální téma.

- Také by bylo pěkné, kdyby si ten, kdo knihu nezná, ji po shlédnutí našeho představení vzal a přečetl.

Renata: Ono takové to na první dobrou „tak a pojdte, teď všichni poletíme“ je sice fajn, ale my už víme, že takhle to nefunguje. Víme, že hejno je také někdy dobré. Třeba když pomůže Evě (představitelka hl. Role – pozn. Red.) dostat se z místa A do místa B.

- Ne každý je pro individualnost a ne každý je pro stádovost.

Renata: Obojí má pro a proti.

V čem se toto představení liší od vašich minulých her?

- Dřív to vždycky začalo tím, že přišla Renata a řekla nám, ať napíšeme o tom, jaké jsme měly dětství, školu, něco o rodině a tak. Potom jsme psaly a psaly. Tak vzniklo první představení, které mělo jen 20 minut. Bylo to od seznámení, přes narození dítěte až po důchod. Taková zkratka. Život ženy ve 20 minutách. Celé nám to propojoval Jiří Suchý, protože Semafor to je naše. Další hru jsme dělaly vyloženě o nás. O našem mládí.

- Celé proložené poezií, která byla v čítankách a bylo jí všude slyšet a poezií, která byla zakázaná.

- Pak už bylo představení Stáří není pro zbabělce.

Renata: Tam jsme si řekly, že do té erotiky půjdem.

- Už si to můžem dovolit. /smích/

Praly jste se s formou voicebandu?

Všechny: Určitě!

- Bylo to hodně složité...

- Já bych hlavně ocenila holky, protože než nás Renata dala dohromady, tak vlastně žádná z nich nedělala nikdy divadlo ani nerecitovala.

- Já jsem recitovala!

- Tak Ostravu akorát... /smích/

- Já taky ve škole recitovala!

Renata: Já bych řekla, že jste spíš deklamovaly. /smích/

- Ale holky na sobě úžasně zamakaly.

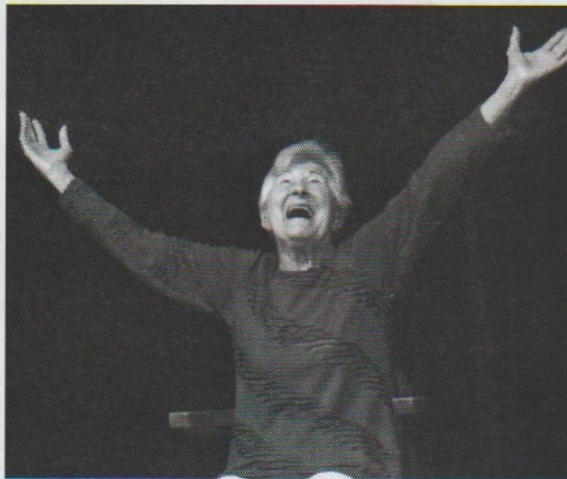
- A ještě je třeba zmínit báječné publikum.

Moc nám pomohlo, jak byli blízko.

- Výborně se nám hrálo.

- Ze mě tréma úplně spadla, když jsem viděla tu odezvu.

- Děvčata, já vám děkuju!

-vím-

RACEK

Zatímco v Praze se právě vášnivě řeší dům zvaný „Maršmeloun“, v Prostějově nás potěšily noblesní dámy z Loun svým *Rackem*. Žádná lopotná nakládačka neotesaným scénickým klackem, ale jemná a přesná kolektivní práce. Své téma přesně najít a umět k němu znát se, to je stabilní kvalita souboru *Třetí věk*. Tým, který se s Renatou Vordovou dosud ničeho nezalek a umí za svým stát. Ví, co chce říct i jak to udělat. Pro mne však vždy zde největší hodnota je skrytá v pojmu *neokázalá autenticita*. Divadlo s osobním i osobnostním ručením, jehož si cením převelice. Skupina žen, jimž vysoce hoří zkušeností svíce a mají nažito. Co viděli jsme? Barová židle v něm symbolické hnízdo ukryto pro smělého Racka Jonathana. Sám nebo v hejnu? Otázka jako výzva, jako řezná rána, co umí bolet i slastně vzrušovat. Vylétnout vysoko? Plachtit? Riskovat strmý pád? Nebo v bezpečí hejna držet se lodních zádí a míst, která jsou sice úmorně stále stejná, ale skýtají dostatek žrádla do zobáku. Dilema věčně platné. Dilema nejen mořských ptáků. Téma tedy zvoleno s přesností hodinářského mistra, interpretace vědomá, věčná, bystrá, ale přece jen do mysli se mi vkrádá dvojice otázek, dvě pochyby na mne padá. První se týká **kostýmů**, či spíše zřasených halen v modré a bílé. Matou mne, vím, že snad má být jejich cílem evokovat moře a vlny, bělost racčího peří, je to však pro mne slabé místo, jemuž velmi málo věřím a působí na mne jako zbytný, ondulační ornament. Tam, kde je na místě jasnost zbavená dekorativních plent. Vítal bych civil spíš a když už mermomocí uniformu, tož možná nemocniční župan s pachem chloroformu z okresního špitálu. Ke druhé pochybě spějí pomalu a pak už následuje happy end – nějak jsem nemohl – přiznám se – uvynout na **voice band**, který mne v tomto případě od textu spíše vzdaloval, nežli k němu poutal. Dámy, jimž dávno již na okně kvetla routa a dobře za ten čas znají života sladkost i hořký políček, nemají možná zapotřebí těchto formálních stylotvorných berliček. Dokořán otevřít se strmému textu, ne na klíček nakukovat v lyrický dívčí památník. Přes tyto dvě mé soukromé pochyby musím říct: poklona, uznání a dík vám dámy patří všem. K Bachovu Rackovi nalezly jste svůj vlastní šém a vykročily zase o kus vpřed. Děkuji za perutě. Děkuji za ten let!

Radovan Lipus

Struskou se v rámci našeho zpravodaje rozumí specifický krátký literární útvar – odpadní báseň. Výzkumní pracovníci s diktafony v ruce vždy zmapují vedlejší produkty představení (divácké asociace), které jen nahrubo uspořádají a předloží čtenářské obci.

Racek

Vrrrrrrrrr.....

Nebe.

Všjúúúú.....

Racci.

Hejnování jako o život.

Krása.

Vznášet se a BÝT:

1. Svobodný
2. Inspirující
3. Vzletný
4. Osvobozený
5. Silný

Letět?

Možno!

-jita-

Prokletí

To vědění je prokletí

Rozhovor se souborem Alterna poetika

V tom představení se často opakuje slovo tvar. Proč?

Oni si zakládali na tvaru básně. I tvaru života a společnosti.

Kdybyste měli říct geometrický tvar symbolizující život těch básníků?

Jakub: Kosočtverec. *Ondřej:* Anebo ta ležatá osmička, protože oni se neustále točí ve spirálách.

Kdybyste takhle měli popsat tvar nebo trajektorii vzniku představení?

Matěj: To byly kostičky, které se neustále nabalují na sebe. Na začátku je to jeden čtverec, pak víc, pak je to nějaký obrazec a nakonec je z toho krásná mozaika. Přidávali jsme, i hodně ubírali.

A co vana?

Ondra: Nás to prostě napadlo. Přemýšleli jsme nad předmětem, na který když se člověk podívá, tak už v něm vidí nějakou jeho vlastní duši. A vana sama o sobě už nám něco říká.

Ten scénář je sám o sobě zajímavá otázka.

Matyáš: Přesně loni v červnu jsme s Andrém nezávisle na sobě začali číst – on Baudelaira a já Rimbauda. A nevěděli jsme o tom. Pak došlo na nějaký dotaz ohledně prokletých básníků a řekli jsme si, jestli by nebylo fajn, udělat z toho nějaký tvar. A tak vznikl nápad vytvořit něco společně.

Co vás na těch prokletých básnících tak fascinuje?

Matyáš: Mě celej Verlaine. Já ho strašně zbožňuju, a proto ho taky hraju.

Jakub: Mě baví ta jejich hovadovitost, že nesouhlasí se společností a prakticky s ničím. Často ani se sebou samými. Pořád se jim to rozsypává, pak se to nějak dává dohromady a nějak tím proplouvají.

Ondra: Já mám hodně kladnej vztah k poezii a nějak jsem v nich viděl i svůj vzor pro vlastní psaní.

Jak si jejich ethos aplikujete na svoje životní příběhy?

Matyáš: Verlaine je romantik a já se musím přiznat, že jsem životní romantik. Takovej snílek. A má strašně hezké myšlenky o ženách, se kterými se taky ztotožňuju. Přes jeho tvorbu jsem se zlepšoval i ve svém psaní.

Jakub: Takové moje postoje – jako třeba ten nesouhlas, nás s tím Rimbaudem také, dejme tomu, spojuje. I když jinak. Nemyslím si, že bych byl stejný, on byl dost jinde, ale někdy se ty motivy od něj projeví v mém životě.

Chtěli byste prožívat jejich osudy?

Ne, ne, ne!

Znáte někoho z vašeho života, koho byste označili za prokletého básníka?

Matyáš: Když se řekne Rimbaud, tak mi to sedí tady na Kubu.

Ondřej: Já se tak možná trochu cejtím, ale to je tím že jsem zdegenerovaný tím představením.

Jakub: Myslím, že spousta lidí, kteří se zabývají poezií, hudbou nebo divadlem to tak mají. Mají společný ideje, zážitky...

Ondřej: A společné prokletí. Proto jsme to tak i pojmenovali. Pro toho, kdo tvoří, už když má ty básně jen v duši, tak je to prokletí. Ale taky ho to nádherně obohacuje.

Zkuste mi to prokletí konkrétně definovat?

Matyáš: Oni byli prokletí tím, že předběhli svou dobu. To jejich prokletí je pro mě ta vyšší a předběhající inteligence. Dostali nějaký dar, který zušlechtili na papíře, ale ty myšlenky byly tak silné, že je nikdo nechápal. Ten dar psát výborně bylo jejich prokletí.

Jakub: Nutnost bejt jinej, zároveň ale možnost bejt jinej.

Ondřej: Pro mě ten životní příběh, který se okolo toho točí. Lepí se na ně a stává se pro ně prokletým. A to vědění je prokletí. Když už něco víš, tak ti to nikdo neodpáře, když něco pocítíš, tak taky ne.

Je lepší být prokletý nebo radši „nevědět“?

Ondřej: Určitě to stojí za to.

Matyáš: Vždycky se najde někdo, kdo ten dar dostane, a když už ho dostane, tak je na něm, jestli to vezme v dobrém, nebo ve zlém.

Jakub: Můj táta mi vždycky říká, jestli je lepší nosit vodu z řeky v sítku nebo si vzít hrnec. Tak podle mě je lepší hrnec.

-jam-

ALTERNA POETIKA Liberec, Prokletí

Představení, které nás čekalo v pátek jako poslední na jevišti Národního domu, bylo koláží z básní prokletých básníků Charlese Baudelaira, Arthura Rimbauda a Paula Verlaine sledující na pozadí jejich díla i část jejich individuálních osudů, především pak posedlost Verlaine Rimbaudem, jejich lásku, pro kterou opustil Verlaine svoji rodinu, až po konec jejich vztahu, kdy Paul Verlaine svého přítele postřelil.

K ocenitelným kladům inscenace patřila už sama dramaturgie, tedy volba textů, které si tvůrci nejen sami vybrali, ale také upravili, provedli volbu z různých překladů atd. Další neopomenutelnou devizou inscenace byla záměrná a poměrně důsledná práce se světlem realizovaná nikoli prostřednictvím standardní divadelní techniky, ale pomocí zcela běžných lampiček, a baterek.

Žel, hlavní úmysl představení, vtáhnout diváka do světa prokletých básníků, se dle mého soudu nevyvedl. Důvodů, proč nám představení připadalo nakonec dlouhé, v některých částech nesrozumitelné a v jiných zase komicky patetické, je asi více. V té technické oblasti byla příliš malá péče věnovaná samotnému přednesu veršů, ve volbě inscenačních prostředků pak bylo nešťastné používání banálních znaků, které navíc v souvislostech dané situace nefungovaly.

Básně se vzpíraly tomu, aby dělaly pozadí naroubovaného příběhu, jejich drsné a silné obrazy rozměkly v konfrontaci s konvenčními znaky, jakými byly například nešťastně zvolené umělé květy, a soustředění tvůrců se nakonec rozbilo o lineární a nedramatické plynutí scénického času bez významnějších temporytmických změn.

Nakonec namísto skandálního obrazu bouřících se básníků, kriminálků a pankáčů své doby, vznikl trochu artistní obrázek, který by se bez cenzury mohl vložit do jakékoli dnešní učebnice pro střední školy.

Akram Staněk

Struskou se v rámci našeho zpravodaje rozumí specifický krátký literární útvar – odpadní báseň. Výzkumní pracovníci s diktafony v rukou vždy zmapují vedlejší produkty představení (divácké asociace), které jen nahrubo uspořádají a předloží čtenářské obci.

Prokletí

Světlotemná homodějová smrt
tma zabraňující žít
prokletí – světlo
vana

Sebedestruktivní hledání se
zraňující záda
marný plášť
vana

Učit se
toulat se
brečet
vana

-vím-

ANNEŠANTÉ

rozhovor s kapelou

Na rozvody bychom se hodili výborně...

Frontwomen Anča; duchovní náčelník, kytarista, umělecký vedoucí Martin, bubeník, napůlfrancouz Kuba a Jarek, harmonikář a maskot kapely (jak znělo z publika). Od prvního koncertu se od „jenom šansonu“ posunuli k vlastním písničkám a novějšímu pojetí. Nejen šansonová, nejen kapela znamená, že hrají nejenom ty „velký“ šansony a že se mají i rádi.

Jarek: Je hezký říct, že jsme se seznámili na divadle. Byl takový frankofonní workshop a tak jsme se tam potkali my čtyři a řekli si, že vlastně dobrý, že nám to jde. (Martin: Já jsem vedl ten workshop.) Ale úplně nejsme divadelníci, protože Ivan je inženýr, tohle jsou filosofové, Anča je tanečnice, já jsem středoškolák.

Já se na tebe, Ančo, od Vacka dozvěděl, že jezdíš na Šrámkovu Sobotku – takže recituješ?

Anča: Já bych chtěla říct, že jsem do 9. třídy jezdila na ty Trutnovy, na Dětskou scénu, a tohle je vlastně poprvé, co jsem na Wolkráci! To byla ta meta, na kterou jsem se nikdy nedostala, protože jsem se na to pak vykašlala a nikdy to už nedělala.

Chtěl jsem se zeptat na rozdíl mezi recitačním projevem a muzikou.

Já si myslím, že v té písničce je to jednodušší, poněvadž to nějak dává ta melodie, ale taky byste měl vědět, o čem mluvíte. Ale je to jednodušší, protože je tam ta kapela za zády.

Na jakých akcích nejčastěji hrajete? Já bych vás viděl klidně i na ulici.

Kuba: My jsme jezdili hrát na ulici i do Francie. Já jak jsem napůl Francouz, tak tam mám zázemí a z toho jsme vyjžděli hrát po Provence. Řešili jsme tu absurditu, že Češi vezou francouzský šanson do Francie, ale lidem se to tam líbilo.

Anča: A jinak v klubech. Nejsme moc na strahovský stadion. Sem tam festival, sem tam svatba. Pohřeb jsme ještě nedělali. Ale třeba na rozvod bychom se hodili výborně.

Je v dnešní době šanson nářez? V čem je energie šansonu?

Kuba: Když do toho jde autentická energie muzikantů, tak to samozřejmě nářez je.

Martin: ...a může to být dechovka i klasická hudba.

A odkud energii berete?

Anča: Ze sebe, odjinud to nejde. **Jarek:** A hlavně ze sebe navzájem – to si přehazujeme jako ping-pong.

Anča: A když to někdo nechytne, tak je to v prdeli.

Kuba: Ještě k tomu šansonu – rád zdůrazňuju, že ve Francii není ten šanson jasně vymezený jako žánr, na rozdíl toho jak se to vnímá u nás. Ten Brel a Piaf v době, kdy byli tvůrčí, to byla populární hudba. A Francouzi to vnímají vlastně v jedné lajně, kontinuálně, až po dnešní francouzské ekvivalenty Kryštofů a Chinasky, jako žánr, který se může prolínat. Ta Francie, která to zrodila, to zdaleka nevnímá tak sevřeně.

V našich podmínkách to tak asi je a vy říkáte, že se

z toho snažíte vykračovat. Jakým směrem?

Anča: Vykračovat spíš z té formičky, co lidi mají zaškatulkováno.

Jarek: Když děláme naše písničky, tak je stavíme na energii a hlavně na projevu. Což mám pocit, že je pro mě šanson. Když je to stavěné víc na projevu, než na hudbě. (Anča si to taky myslí) I Hegerová je interpretka a jde hlavně o její projev. A to je to, co nás baví, stavět to na Aničce... Takže my si na ní stoupneme a pak je to hezký.

Martin: Ale to nemůžeš tak vymezit hranici mezi projevem a hudbou...

Ančo, odkud bereš pěveckou přípravu?

Anča: Tady vocad' (ze břicha). Ale jasně, ještě z níž by to mělo jít. Zařatý rodidla!

A co ta vaše autorská tvorba?

Kapela: Asi spíš texty. Ty nám hrnou kamarádi nebo Jarek něco napíše (asi dva texty, jediný produktivní člen kapely textově). Muziku jak kdo, jak kdy. Většinou někdo přijde s nějakým základním nápadem.

Jarek: Když jsme jeli do té Francie, tak to bylo soustředění skládací – dělali jsme na tom společně.

Kuba: Jeden čas tu byla idea vytahovat takové v Čechách málo známe šansony, zpřístupňovat je a předvádět.

Ty jsi na koncertě mluvila o nějakém stereotypu. Jak jinak než tangama se dá stereotyp v kapele překročit a jak lze vůbec udržet skupina individuů, s jejich životy a směřováním? A k tomu něco budovat?

Martin: To chce mít kapelníka, který rozumí těm různým směřováním a snaží se je spolu sloučit, skloubit a nasměrovat správným směrem. Amen.

Někdo z kapely: A taky je třeba zachlastat. **Anča:** Anebo přijít na zkoušku, taky občas. Jezdíme na turné po Slovensku, to je pěkný. A ono se to stmelování děje i po těch koncertech.

Jarek: Teď to uvidíme v praxi, koneckonců. Dáme pět piv a budeme úplně stmelení.

Jak se cítíš, jako jediná ženská v kapele?

Je to dobrý, žádnou další tam nechci (hlasy z pléna: kromě Jarka, to je androgyn) Kdybych byla bubenice, tak je to třeba dobrý v tom, že mi odtahají ty věci, ale já vlastně jenom zavřu pusku a jdu. Je to dobrý pro ten pocit, že jsem tam jediná ženská se čtyřma chlapama v zádech.

A kapela se odešla stmelovat do Avionu...

-jam-

BUJABÉZA

rozhovor s kapelou

Včera nám zpřijemnila večer svým vystoupením olomoucká kapela *Bujabéza*. U Kotěry na zahrádce zaznělo mnoho lidových písní, které jsou hlavní inspirací pro tvorbu kapely, samozřejmě v autorských hudebních úpravách. A co o tom všem říká kapelník Honza Sítař?

Asi se tě na to ptají často, ale přesto: proč bujabéza?

Naše zpěvačka to vždycky vysvětluje tak, že v bujabéze je spousta ingrediencí, mořských plodů, zeleniny a já nevím čeho všeho ještě... stejně jako je v naší hudbě spousta vlivů. To je tedy její verze, ale musím říct, že vznikla později než ten samotný název. Vlastně to bylo tak, že když jsme začali hrát, tak jsme nevěděli, přemýšleli jsme... až náš basák řekl, že má rád bujabézu, tak se jmenujeme bujabéza. Takže první verze byla ta oficiální a druhá ta upřímná.

Při skládání se inspiruješ původním nápěvem písní, nebo vymýšlíš úplně nové melodie a necháváte původní jenom text?

Moje první věc byla z Františka Sušila ze sbírky *Moravské národní písně*, tam jsem nechal i melodii. Ale postupem času... vlastně u všeho, co jsme dneska hráli, až na jednu výjimku, jsou nápěvy úplně jiné. Jenom když je v původním nápěvu nějaký výrazný prvek, tak se ho snažím zachovat a zaobalím ho trochu jiným způsobem. Ale jinak jsou naše písničky hudebně nezávislé na svých lidových předlohách.

Váš repertoár se skládá pouze z moravských lidových písní?

95% je ze Sušila, dvě jsou z nějakého sborníku českých písní. Jenomže ti Češi zpívají pořád jenom o chlastu a o ženských, kdežto moravské lidovky mají silnější příběh. Očividně se na Moravě žilo obtížněji než v Čechách. Sborník Františka Sušila je taková studnice, ze které čerpáme, takže je to všechno Morava.

Takže všechny vaše písně čerpáte z tohoto sborníku?

Jo a ne. V Praze jsme potkali kamarádku, která je textařka, takže teď už máme v repertoáru tři umělé písničky, její texty a moje hudba. Nebráním se tomu, když se ke mně dál budou dostávat umělé texty, ale chtěl bych, aby si Bujabéza zachovala svou práci s lidovkami.

Co všechno se dá v lidových písních najít za témata, příběhy?

O čem se zpívalo dřív? No o tom, co se žilo. Žily

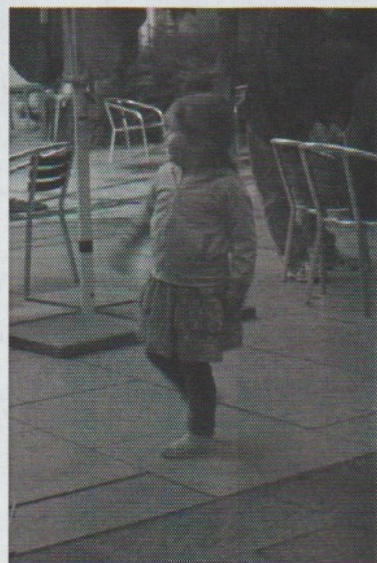

se vztahy, občas nějaká ta válka, samozřejmě i nějaké hospodské radovánky, pak jsou tam i písně náboženské, které se ale neodvažují zpracovávat, protože to není úplně moje parketa. Takže základní tři témata jsou vojny a války, vztahy a hospodské zábavy.

Myslíš si, že lidové písně a poezie mají něco společného, v něčem se potkávají?

Poezii moc nerozumím, ale myslím si, že lidové písně popisují osudy lidí syrově, kdežto poezie zpracovává osudy lidí nebo nálady autora umělecky. Lidové texty podle mě nevznikaly s cílem být uměním.

-ušák-

Co se vyřešilo? Na hodnocení divadel poezie

HOP – HOP, Synestetická hra analogií

Vojtěch Bárta: Je patrné zaujetí hlavního aktéra tématem, o kterém vypovídá. Celé to však pouze klouže po povrchu věci. Představení nebylo strukturované. Obraz se nerozvíjel dynamicky a byli jsme konfrontováni s tím samým od začátku do konce. Sice jsme mohli zaznamenat pár pěkných nápadů, které celek oživovaly, ale postrádalo to ostřejší dramaturgicko-režijní práci na artikulaci věci.

Akram Staněk: Atributy inscenace jsou zcela konkrétní, ale nebylo s nimi tak zacházeno. Jsou to konkrétní obrazy. Hned po prvním obrazu se ona představa rozmazala. Zbytek nám byl odehrán s obrovskou dávkou energie, která ovšem nebyla nijak cílená. Obrazy se od sebe přestanou zásadně lišit. Chybí tomu pevné kořeny. Vlastně jde jen o takový nástřel. Herec určité ví, o čem vypovídá. Také výběr textu pro něj byl dobře zvolen. Bylo by dobré jít víc k jádru věci, sáhnout si na dno, nebát se a jít do toho naplno.

Radovan Lipus: Celé to bohužel jaksi zůstalo přede dveřmi. Jde o látku nesnadnou, hlubinnou, tělesnou, bolavou, drásavou. Jsou za mezí. A je třeba za ní vstoupit. To neznamená, že jste se tím textem málo zabývali, jen je třeba připustit si ten text k tělu. Surrealismus je o něčem, co si nepřipouštíme, co je potlačené. Klidně to mohlo jít do nahého člověka, který se válí na jevišti (když to přeženu). Nebo na to jít druhou stranou, skrze nudného člověka v obleku, který se bude muset odhalit, přiznat. Divadlo je o procesu. Ten nás zajímá.

Braňo Mazúch: Představili jste nám sedm perverzí a každá je podávána pěti smysly. Zatímco předloha je velice systematická a nosná v individualizaci jednotlivých vjemů, vy jste si to ztížili. Z praktických důvodů jste na některé atributy rezignovaly. Myslím, že je třeba jít důsledně do hloubky věci. Abychom měli skutečně vytvořený obraz. Klidně nechte diváky, ať cítí všemi smysly. Je to silné v jednotlivostech. Pokud u prvního obrazu vznikne spatlanina, tak se přes další nedostaneme.

Třetí věk louny, Racek

Radovan Lipus: Myslím si, že byla velice dobře zvolená předloha. Říkám si ale, máte-li toho voicebandu zapotřebí. Není to oklika k sdělení? Trochu mi ta forma stála v cestě k Rackovi. Ten příběh a vy k sobě patříte. Velmi dobře cítíte smysl. Teď a tady jste pro mě ale zajímavější, než v Rackovi a v tom modrobílém kostýmu. Je potřeba? Je hezké, že na začátku přiletí hejno, které Jonathana chrání, to je dojemné, ale ve výsledku to jde proti smyslu textu. Vy ho přeci nechráníte. Jste s ním v rozporu.

Jitka Šotkovská: Souhlasím v tím, že voiceband je velice těžká disciplína. Ale například zvukomalba racčího hejna, nebo racčí skřeky byly vážně skvělé. Stylizace voicebandu vytváří zajímavé funkční napětí přesně v těch momentech, kdy vám tam probleskne ona věcnost. Moc mě na tom bavilo to, že my máme pořád představu, že budeme v pokročilém věku vědět kdo jsme, co jsme... A přitom je vidět, že o své místo na světě musíme bojovat každý den.

Akram Staněk: Kostýmy mi spíš přišly jako nadbytečná estetizující vrstva. Nepracovalo se s nimi nijak cíleně. Líbilo by se mi, kdyby se víc pracovalo s dualitou té jednotnosti racčího hejna. Jednotnost se skládá z tisíců jednotlivců. Není to sbor. To jsme ale neviděli. Bylo by dobré, kdybychom viděli jednotlivce utvrzující se navzájem ve své identitě skrze identitu ostatních. Každý z jednotlivých racků se musí rozhodnout, že bude součástí hejna. A takové rozhodnutí musí všichni, ve chvíli, kdy někdo vybočí z řady, učinit znovu a znovu. To je pro mě zajímavé.

Braňo Mazúch: V souvislosti s voicebandem mě napadá, že by to chtělo jej tematizovat. Kupříkladu hejno se drží módy voicebandu a naproti tomu je Jonathan, který jej chce posunout, vidí perspektivu, kam jej posunout. Dá se to takto použít, ale nebude to mít takovou autentickou výpovědní hodnotu jako vy samy.

Eva Spoustová: Já jsem to přečetla jako výtečný klaunský výstup, který skvěle pracuje s nadsázkou. Silné to bylo v naději, kterou nám nabízí. Pokud jde člověk dál a nechá si svůj sen. A hejno má právo jej schovat, protože to cítí stejně navzdory vlastním obavám. Byla jsem uchvácená.

Alternativa poetika, Prokletí

Akram Staněk: Strašlivě se mi líbilo osobní nasazení. Vaše víra v prostředky, které jste použili. Neslyšel jsem ale celky, sdělení. Zvolený systém znaků, který jste si vybrali, byl trochu nešikovný. Těžko si představit banálnější znak pro lásku, než jsou květiny. A těžko si představit směšnější použití banálního znaku, než když jsou ty květiny umělé a posypané třpytkami a vy si k ní voníte, jako by skutečně voněla. To bylo až legračně patetické. Pak bylo obtížné s vámi držet krok. Příliš jsem viděl technologii výroby nálady. Temporytmus byl pořád stejný, monotónní.

Braňo Mazúch: Největším rizikem takových básní je jejich prožívání. Vůbec jsem nevnímal slova, ale jen vaši emoci. Tím se význam slov ztrácí.

Jitka Šotkovská: Na jevišti působíte velmi kultivovaně. Bohužel jste byli příliš „čítankoví“. K textu jste přistupovali tak pokorně, až to divadlo působilo staře. Potom jste sklouzávali do klišé a prvoplánových prostředků. Najednou jsem měla pocit obecného recitování. Nemohla jsem se soustředit na jednotlivé básně.

Vojtěch Bárta: Obrazy v těch básních jsou neuvěřitelné. Oproti umělým květinám, které jsou jen popisující, je to neskutečný kus vnitřních obrazů a asociací. Pak mě o to víc mrzí, když se k tomu nedostanete a přitom vidím, že se k tomu chcete dostat. Byla zde i snaha o stylizovaný jazyk, ale nebylo to dotažené do konce. Byla by dobrá práce se stříhem, s nějakým ozvláštňením. Ale je hrozně těžké z takovýchto textů poskládat scénář. Ještě by se dalo pracovat s jemnými prostředky a přechody, které by vám mohly pomoci. A hudba vám také příliš nepomohla.

Radovan Lipus: Je třeba vyzdvihnout vaši práci se světly. Už jen kvůli tomu, že o nich víte, vzali jste je do hry. Neříkám, že jste se světlem pracovali vždy správně, ale pracovali jste s ním. Zdá se mi, že jste byli příliš krotcí, památníkoví. Ti tři básníci přeci byli pankáči! Kriminální živly. Kdyby tahle partička vylezla dnes, jsou hned zavření. Vaše uchopení nebyl ani rok 2015 ani žádný jiný... přišlo mi to takové vykostěné. Subjektivně jsem měl pocit, že to celé trvalo hodinu a půl... To ukazuje na nedobrý temporytmus.

Víc Vítů víc ví

Víc Vítů víc ví

Co dnes všechno víme:

- Jan Anderle je opravdu porotce
- Vít už ví, proč se s ním ex nebaví
- Půlka Vítů ví, že nic neví a druhá o tom ví
- Vítocentrismus neexistuje
- Malé holčičky musí jít brzy spinkat, i když krásně tancují
- Pokud na vás kapela nevidí, je třeba vyjadřovat své názory verbálně, ne mimicky
- Nikdo se nebaví, jenom my

Co dnes nevíme:

- Kde má -ušák- svoje boty?!

-ušák-, -vím-

Polemika

Kdo je tady porotce?

Gabča představuje porotu 3. kat., představila 5 porotců, ale šestého se nemůže dohledat. Hlásí se Jan Anderle. G: Počkej Honzo, já hledám porotce. H: Ale já jsem porotce. G: Honzo, ty nejsi porotce. H: Já jsem v porotě. G: Nejsi. H: Jsem. G: ...Ježíš promiň, jsi v porotě. Jak jsi tady pořád, tak tě už neberu v potaz.

Omluvy Vítka maloty

Tímto bych se chtěl omluvit:

- za poškození Pizzerie U Hradeb
- za uvádění mylných informací o souborech z Karlovarského kraje
- za znevážení práce našeho grafika a upozornění na jedinou chybu, kterou udělal
- za příliš pozdní odevzdávání článků
- za příliš brzké odevzdávání článků
- za příliš krátké články
- za příliš dlouhé články
- za nedovolitelnost – ymobilnost
- za pravopisné chyby
- za to, že jsem (To vymyslel Martin. A jestli to smaže, je srab) *(poznámka Martina: stejně to poslal v blbým formátu a pozdě)*

ProstěRoh

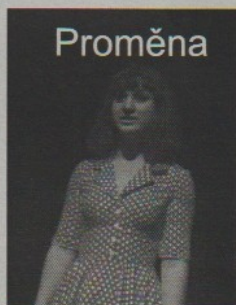
Najdi číslo 58

Vítězka

Kačka Šteidlová byla včera večer redakcí pozvána na večerň a dnes dostává i svou druhou odměnu.
-zlom-

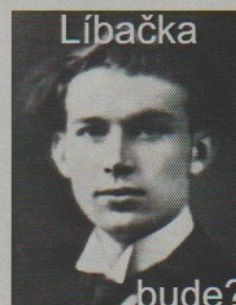

Jiříkovo vidění

Jiříkovo vidění

BONUS

Prostěhlád

Cukrárna AIDA

Obecné informace:

Je na čase se rozloučit. Prošli jsme společně pizzerií, restaurací a oknem hladovým. Vše se nám tak říkajíc nachýlilo a čím jiným to ukončit než dobrou cukrovinkou – zmrzlinou.

Aida se nachází na Svatoplukově ulici směrem k nádraží a již na první pohled upoutá lákavou a hlavně rozsáhlou nabídkou zmrln a jiných pochutin.

Zmrzlina:

Je poctivá. Necítím ani náznak vodovosti. Především oceňuji široký výběr nezvyklých chutí. Kromě tradičních ovocných a čokoládové zde najdeme také oříškovou (s pravými kusy ořechů), kávovou (s kávovým práškem), tiramsu, cookies, Ferrero Rocher a další. Budou vám servírovány na české poměry velké kopečky. Dobré.

Cena kopečku: 15Kč

Děkuji všem čtenářům za společně strávené chvíle, užijte si poslední den a dejte si za odměnu něco sladkého, ať vám není moc smutno.

-vim-

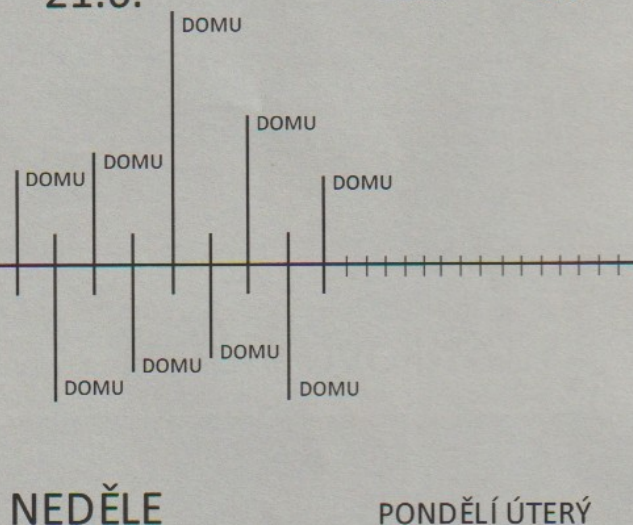
SOBOTA 20.6.

8.00-8.30 sál ND Hledání hlasu	10.30 -12.00 Rozbor 3.kat	13.25 Duha EDWARD A SLEČNY Byl jeden dědeček za dveřmi	19.00 Duha TO NEJLEPŠÍ NA KONEC
9.00-9.45 jeviště MD Recitátoň 3.kat.	12.30 Duha Na poslední chvíli Tam, kde šplouná	14.45-15.45 Hodnocení divadel	

21.6.

22.6.

23.6.

Redakce 58. Wolkrova Prostějova: Jan Mrázek -jam- Vít Malota -vím- Vít Marušák -ušák- Jakub Maksymov -ksy- Jitka Hejlová -jita- Martin Kuncl -zlom- Bob Pacholík -foto- Neprošlo jazykovou korekturou.